

רע"פ 3064/24 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 3064/24

לפני: כבוד השופט ח' כבוב

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כבוד השופט א' אברבנאל, כבוד השופטת ח' זנדברג וכבוד השופטת מ' שרביט) בענ"פ 50951-06-23 ובענ"פ 3816-07-23 מיום 25.2.2024; בקשה לעיכוב ביצוע גזר הדין עד להכרעה בבקשה

בשם המבקש: עו"ד רועי בראונר

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים בענ"פ 50951-06-23 ובענ"פ 3816-07-23 (כבוד השופטים א' אברבנאל, ח' זנדברג ו-מ' שרביט) שניתן ביום 25.02.2024, בגדרו נדחה ערעור המבקש על הכרעת דינו של בית משפט השלום לנוער בירושלים בת"ד 52327-06-21 (כבוד השופט ש' לייבו) שניתן ביום 13.07.2022, וכן נדחו ערעורים, מזה ומזה, על גזר דינו של אותו המותב שניתן ביום 22.05.2023.

הרקע לבקשה והבקשה

2. ביום 22.06.2021, הוגש לבית משפט השלום לנוער בירושלים כתב אישום שייחס למבקש עבירה של סיכון הולך רגל במעבר חציה בנסיבות מחמירות, עבירה של אי מתן זכות קדימה להולך רגל העומד על המדרכה וכן עבירה של נהיגה בקלות ראש (לפי תקנה 67(א), תקנה 67(א1) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: תקנות התעבורה

או התקנות) וכן סעיף 62(2) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: הפקודה), בהתאמה). כמו כן, יוחסה לו עבירה של נהיגה בשכרות לפי סעיף 62(3) לפקודה וכן עבירה של גרימת חבלה של ממש לפי סעיף 38(3) לפקודה (להלן: כתב האישום).

3. כעולה מהכרעת דינו של בית משפט השלום לנוער, ביום 01.04.2021, עת היה המבקש נהג חדש וצעיר, הוא נהג ברכב טויוטה פרטי (להלן: הרכב) ברחוב מלכי ישראל בעיר ירושלים. במהלך נסיעתו ממערב למזרח הרחוב, התקרב המבקש למעבר חציה, אשר לצדו הוצב באופן תקין תמרור המסמן את הימצאותו של מעבר החציה במקום. יוער, כי בה בעת חצה את מעבר החציה מהכיוון הנגדי רכב בצבע שחור (להלן: הרכב השחור). עוד בטרם השלים הרכב השחור את חציית מעבר החציה, חצתה המתלוננת יחד עם משפחתה את מעבר החציה מאחורי חלקו האחורי של הרכב. בשלב זה, המבקש פגע במתלוננת, אז קטינה בת כשש שנים, ואין חולק על כך שתאונה זו גרמה לה חבלה של ממש, כמפורט בכתב האישום (להלן בהתאמה: המתלוננת ו-התאונה). בעקבות התאונה פונתה המתלוננת לקבלת טיפול רפואי בשל פגיעות בראש, בגפיים, ופגיעות אורתופדיות ואחרות נוספות. עוד יצוין, כי אין חולק כי בסמוך לאחר התאונה, המבקש נבדק ונמצאו שרידי קנביס בגופו וכן סם ברכבו.

4. בהתאם לאמור עד כה, בכתב האישום נטען כי "הנאשם [המבקש - ח' כ'] נהג בקלות ראש בכך שבהגיעו למעבר החציה הנ"ל לא הבחין מבעוד מועד בהולכת הרגל הנ"ל, לא איפשר לה לסיים את חציית מעבר החציה בבטחה וגרם לתאונה בכך שפגע בה". כמו כן, ובהתבסס על ממצאי הבדיקה הטוקסיקולוגית שהוזכרה לעיל, נטען כי "אותה עת נהג הנאשם [המבקש - ח' כ'] ברכב הנ"ל כשהוא שיכור".

5. עיקר המחלוקת בין הצדדים עסקה, אם כן, בשאלה האם, כטענת המשיבה, המבקש נהג באופן לקוי ובמהירות שלא תאמה את תנאי הדרך; או שמא, כטענת המבקש, הוא לא יכול היה להבחין במתלוננת, כך שהתאונה הייתה בלתי נמנעת. כמו כן, לעניין השימוש בסמים, נטען כי המבקש צרך את הסמים רק לאחר התאונה, זאת נוכח סערת הרגשות בה היה מצוי ועל מנת להירגע.

6. מטעמה של המשיבה העידו, בעיקרם של דברים, בוחן מיחידת הבוחנים בירושלים, אשר דו"ח פעולה שערך הוגש לבית המשפט (להלן בהתאמה: הבוחן ו-דו"ח הבוחן), כמו גם עדי ראיה לתאונה. בנוסף, הוגשה לבית המשפט רשימה ארוכה של מוצגים, כמפורט בפסקה 6 להכרעת הדין, לרבות סרטונים המתעדים את התאונה (להלן: הסרטונים). מנגד, המבקש העיד להגנתו בפני בית משפט השלום לנוער.

7. ביום 13.07.2022 ניתנה, כאמור, הכרעת דינו של בית משפט השלום לנוער. בפתח דבריו, נדרש בית המשפט לשאלה האם נהיגתו של המבקש בסמוך לקרות התאונה תאמה את תנאי הדרך. בעניין זה נקבע כי בין אם הבחין המבקש במתלוננת ובמשפחתה, בין אם לאו, הרי שהיה עליו להאט את נסיעתו עת שהתקרב למעבר החציה - דווקא משום שלטענתו שדה הראיה שלו הוגבל. בנסיבות אלה, נקבע כי המבקש "גרם בנהיגתו המהירה והרשלנית לחבלה הנזכרת בכתב האישום". קביעה זו התבססה על עדותו של המבקש, כמו גם על הסרטונים שהוגשו על ידי המשיבה. בתוך כך צוין כי המבקש העיד שלא חש בצורך לפעול באופן שונה שעה שהתקרב למעבר החציה; כי העיד שלא בלם מאחר שסבר כי מעבר החציה פנוי ואף מאחר שסבר כי אינו חייב להאט בנסיבות שכאלה. לצד זאת, בית המשפט הבהיר כי "הסרטונים מדברים בעד עצמם" וכי עולה מהם שהמבקש נסע במהירות גבוהה ולא בלם בטרם הבחין במתלוננת.

8. כמו כן, בית משפט השלום נדרש לטענות שהפנה המבקש נגד דו"ח הבוחן ואופן עריכתו. נקבע, כי הטענות לגבי אופן עריכת דו"ח הבוחן אינן מעלות ואינן מורידות מהחובה העקרונית להאט את הנסיעה בעת התקרבות למעבר החציה, על דרך הכלל ובמקרה זה בפרט. מעבר לאמור, נקבע, כי ממילא "אף שיתכן וניתן היה לבצע פעולות חקירה נוספות, מכל מקום, הכרעת הדין אינה נשענת על כרעי דו"ח הבוחן. ואף אם נפלו כשלים לדעת ההגנה, ממילא דו"ח

הבוחן אינו קרדינלי לקביעת אשמת הנאשם [המבקש - ח' כ'] באשר הכל מתועד והדברים עולים גם מצפייה בעין בלתי מזוינת".

9. בית משפט השלום לתעבורה הוסיף והדגיש כי בהתאם לפסיקה, על נוהג רכב המתקרב למעבר חציה ליתן את דעתו לאפשרות של התנהלות רשלנית או פיזיה מצדו של הולך רגל החוצה את הכביש, וכי אין בהתנהלות שכזו מצד הולך הרגל כדי לנתק את הקשר הסיבתי.

10. אשר לעבירת הנהיגה במצב של שכרות. בית משפט השלום התבסס על כך שבזמן אמת, ציין המבקש בפני שוטר הסיור שהגיע מזירת האירוע כי צרך סם מספר שעות בטרם התרחשה התאונה. עוד נקבע, כי מסרטון שתועד במצלמת גוף מזירת האירוע, נראה כי התנהגותו של המבקש באותה העת הייתה "רחוקה מלהידמות להתנהגות אנושית צפויה בעקבות תאונה בשלב בו עדיין לא היה ברור מה מצבה של המתלוננת". בית משפט השלום הוסיף וציין כי גרסה הדומה לזו שמסר בזירת האירוע נמסרה על ידו בחקירה שנערכה לו שלושה ימים לאחר מכן, וכי גרסתו הנוכחית נמסרה לראשונה רק במענה לכתב האישום. משכך, נקבע כי מדובר בגרסה כבושה אשר אין בה כדי לקעקע את החזקה כי נהג במצב של שכרות.

11. בנתון לכל האמור, הורשע המבקש בכלל העבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

12. בהמשך, נשמעו טיעונים לעונש והוגש תסקיר מטעם שרות המבחן. ביום 22.05.2023, בית משפט השלום גזר על המבקש שלושה חודשי מאסר בפועל, חמישה חודשי מאסר על תנאי, פסילה למשך 28 חודשים וכן פסילה על תנאי.

13. כאמור בפתח החלטתי, המבקש ערער על הרשעתו, ושני הצדדים הגישו ערעורים על העונש שנקבע, המבקש על חומרת העונש והמשיבה על קולת העונש. ביום 05.12.2023 קיים בית משפט קמא דיון בערעורים וביום 25.02.2024 ניתן פסק דינו, בגדרו נדחו שני הערעורים על כל חלקיהם; כפי שיפורט להלן.

14. בחוות דעתו קבע אב"ד, השופט אברבנאל, כי אומנם בדו"ח הבוחן נפלו כשלים, אך כי אין באלה כדי לעורר ספק סביר בדבר אשמו של המבקש. כך, לדוגמה, נקבע כי על אף שהרכב השחור אינו מוזכר בדו"ח הבוחן, הרי שדווקא נוכח טענת המבקש כי זה חסם את שדה ראייתו - הוטלה עליו חובת זהירות מוגברת להאט את נסיעתו, אף לעצור עצירה מלאה. אשר לעבירת הנהיגה במצב של שכרות, סמך השופט אברבנאל את ידו על קביעת בית משפט השלום, לפיה עדותו של המבקש בהקשר זה הייתה כבושה, ומשכך אין בה כדי לקעקע את החזקה כי נהג במצב של שכרות. אשר לגזר הדין נקבע, כי אין בענישה מקלה יותר כדי לבטא את חומרתן של העבירות בהן הורשע המבקש, על נסיבותיהן הכוללות. יחד עם זאת, ובשים לב לגילו של המבקש, לעברו הנקי וליתר נסיבות המקרה - נקבע כי גם אין להחמיר עמו מעבר לעונש שהטילה עליו הערכאה הדיונית.

להשלמת התמונה יצוין, כי השופטת שרביט הצטרפה לחוות דעתו של השופט אברבנאל, תוך שציינה אף היא כי "דווקא בשל טענת המערער [המבקש - ח' כ'] כי שדה הראייה היה חסום היה עליו לנסוע במהירות אשר תבטיח עצירה בביטחון קודם הגיעו אל מעבר חציה", והדגישה כי "בכך מתקיים בענייננו יסוד הקשר הסיבתי, ומבלי צורך להוסיף ולהידרש לחוות דעתו של בוחן התנועה".

15. בהתאם נדחו שני הערעורים.

16. ביום 09.04.2024 הוגשה הבקשה שלפניי. בתמצית, המבקש טען כי נוכח קביעתו של בית משפט קמא לפיה נפלו פגמים בדו"ח הבוחן, הרי שהיה עליו להורות על זיכוי, "שכן הכרעת הדין של הערכאה הדיונית מבוססת על חוות דעת הבוחן וזו כאמור אינה עומדת עוד". בתוך כך, נטען, כי למצער, היה מקום להקל בעונשו של המבקש,

בהתבסס על קביעתו זו של בית משפט קמא וכן על תסקיר שירות המבחן שהוגש לבית משפט השלום לנוער.

דין והכרעה

17. כידוע, הלכה היא עמנו כי רשות ערעור ב'גלגול שלישי' תינתן רק במקרים חריגים בהם הבקשה מעוררת שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינם של הצדדים או כאשר מתעורר חשש מעיוות דין או אי צדק חמור (רע"פ 235/24 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 22 (11.02.2024)). כמו כן, כאשר הבקשה נסובה אך על העונש שנגזר על המבקש, רשות כאמור תינתן כאשר העונש חורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה המקובלת (רע"פ 108/24 אבו סרחאן נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (08.01.2024) (להלן: עניין אבו סרחאן), והאסמכתאות שם).

לאחר עיון, נחה דעתי כי הבקשה שלפניי אינה באה בקהל אותם מקרים וכי דינה להידחות בלא צורך בתשובת המשיבה.

18. ראשית, כידוע, תקנות התעבורה "מטילות על נהג המתקרב ברכבו למעבר חצייה 'חובת זהירות מוגברת' - הדורשת ממנו להתאים את מהירות ואופן נהיגתו למקרה של חציית הכביש בידי הולך רגל" (רע"פ 1871/22 דנוך נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (23.03.2022) (להלן: עניין דנוך)). אשר על כן, ובשים לב דווקא לטענת המבקש, לפיה שדה הראייה שלו היה מוגבל - הרי שחובת הזהירות המוגברת, המוטלת על נהג המתקרב למעבר חצייה, קיבלה אך משנה תוקף בענייננו.

ויוזכר, כי המבקש לא עצר את רכבו, ואף לא מצא לנכון להאט את מהירות הנסיעה, וכעולה מהעדות שמסר בפני בית משפט השלום - הוא אף לא סבר כי מצב הדברים חייב אותו לנהוג ברכבו באופן שונה. משכך, בנסיבות העניין, לא מצאתי בטענה לפיה שדה הראייה שלו היה חסום או מוגבל כדי להצדיק את זיכויו, ואף לא כדי להקל בעונשו.

19. לסיכום חלק זה: כמפורט לעיל, המבקש מיקד את טענותיו בכך שעל אף קביעתו של בית משפט קמא לפיה נפלו כשלים באופן עריכת דו"ח הבוחן, הרי שהוא לא מצא לזכותו, או למצער, להקל בעונשו. ברם, וכפי שציין בית משפט קמא בעצמו, בניגוד לטענת המבקש, הכרעת דינו של בית משפט השלום לא נסמכה אך ורק, ואף לא בעיקר, על דו"ח הבוחן. הדברים אף נקבעו באופן מפורש שעה שנפסק כי "ממילא דו"ח הבוחן אינו קרדינלי לקביעת אשמת הנאשם". הכרעת הדין התבססה, בעיקרה, על הסרטונים בהם תועד האירוע ועל הגרסאות שמסר המבקש, לרבות התרשמותה הישירה מעדותו בפניה.

די לי בכך כדי לקבוע כי הבקשה שלפניי אינה מעוררת כל חשש מעיוות דין; וכן כי אין הצדקה להתערבות, בגלגול שלישי, בממצאי מהימנות ועובדה אליהם הגיעה הערכאה הדיונית (ראו: עניין דנוך, בפסקה 9; רע"פ 2237/24 פלד נ' הוועדה המקומית לתכנון ובנייה הרצליה, פסקה 6 (18.03.2024)).

20. גם בגזר דינו של בית משפט השלום לנוער, לא מצאתי עילה להתערבות. הבקשה שלפניי לא מעוררת כל טענה לפיה העונש חורג, בצורה ממשית, מהענישה המקובלת כנדרש בהתאם להלכה הפסוקה. בהקשר זה יוזכר, כי המלצתו של שירות המבחן היא בגדר המלצה בלבד, בשים לב לכך שהשיקולים ששומה על בית המשפט לבחון הם שיקולים רחבים ומגוונים יותר (ראו, מני רבים: עניין אבו סרחאן, בפסקה 14).

21. סוף דבר: הבקשה למתן רשות ערעור - נדחית בזאת. ממילא נדחית הבקשה לעיכוב ביצוע שהוגשה היום. למען הסר ספק, המבקש יתייצב לריצוי עונשו כאמור בפסק דינו של בית משפט קמא.

ניתנה היום, ז' בניסן התשפ"ד (15.4.2024).

שׁוֹפֵט
